

אקורד • אכורד • aChord

פסיכולוגיה חברתית: علم النفس الاجتماعي للتغيير الاجتماعي
לשינוי חברתי: Social Psychology for Social Change

ממצאים מסקר עכשווי בקרב סטודנטים
וסטודנטיות ערבים ויהודים:

לפני ואחרי סמסטר א' 2024

نتائج استطلاع أجري في الوقت الراهن في أوساط
الطلاب والطالبات العرب واليهود:
قبل وبعد الفصل الأول

מאי, 2024

תחום אקדמיה

מרכז אקורד

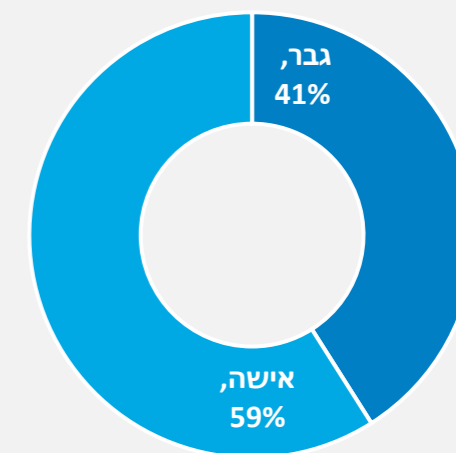
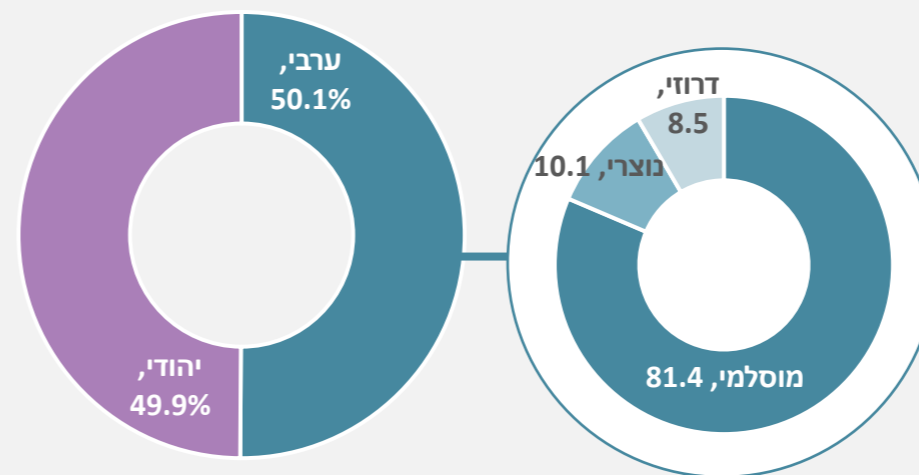
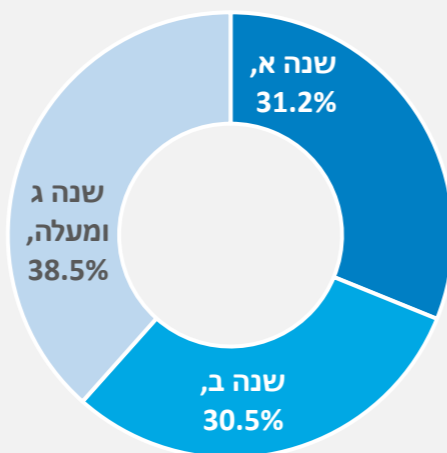
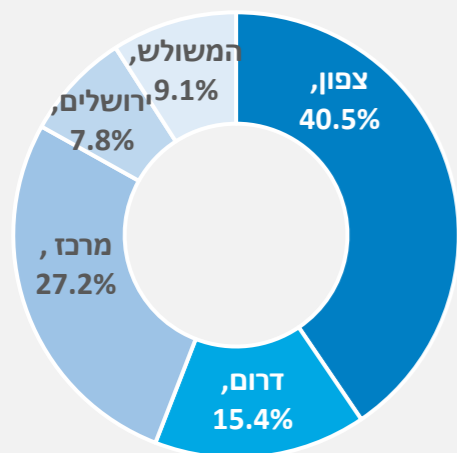
פרטי המדגם מרץ 2024

تفاصيل العينة آذار (مارس) 2024

תקופת הרצה: 6-11 במרץ, 2024

שיטת דגימה: אינטרנטי (יהודים) ושטח (ערבים)

סה"כ דגימה: 849. ערבים - 425, יהודים - 424

פילוח מדגם לפני הפעלת משקולות

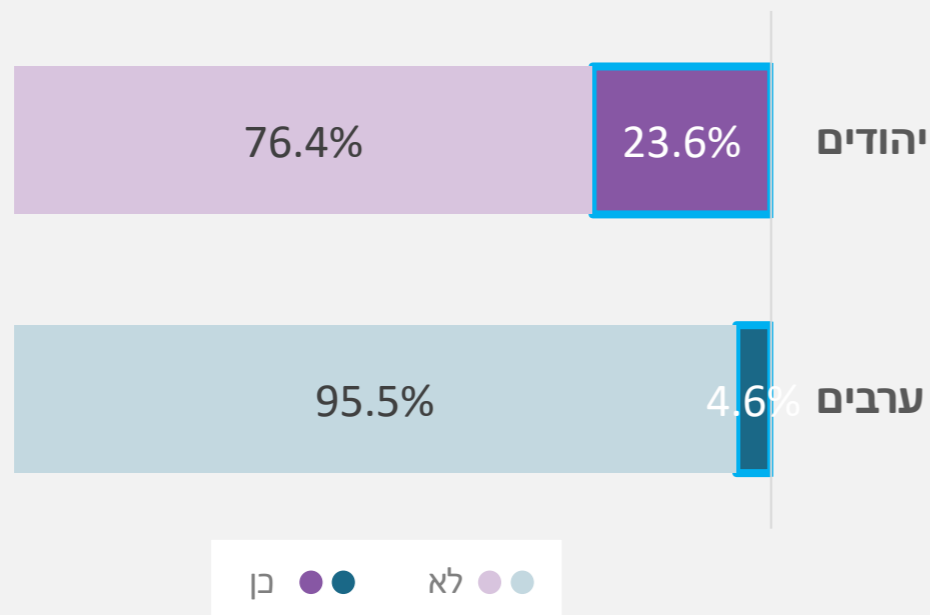
הפעלת משקולות על פי נתוני למ"ס לשנת תשפ"ב: לאום | מגדר | שנה

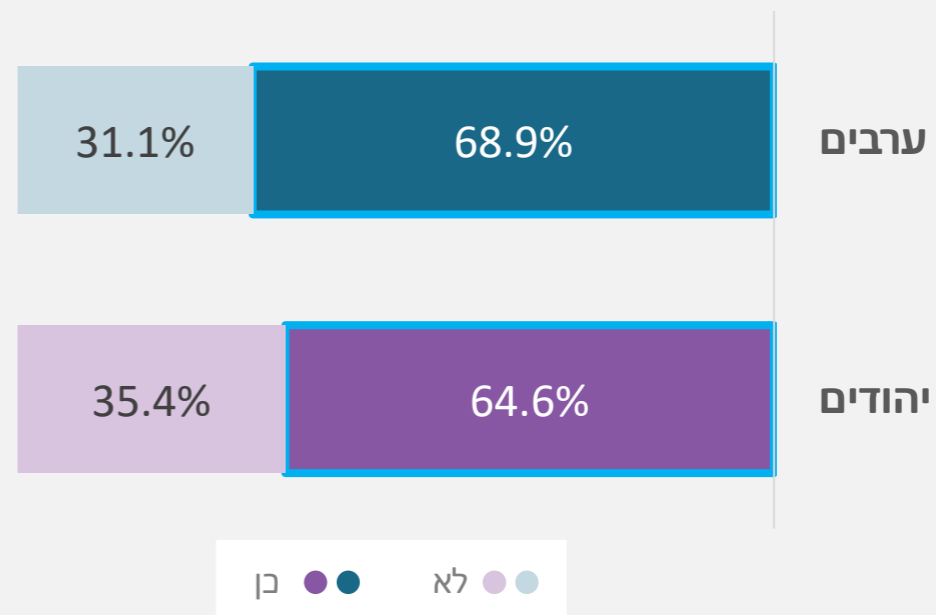
פרטי המדגם מרץ 2024

تفاصيل العينة آذار (مارس) 2024

כרבע מהסטודנטים והסטודנטיות היהודים שירתו במילואים מאז ה 7.10

כשני שליש מהסטודנטים והסטודנטיות נחשפו לנשק בקמפוס

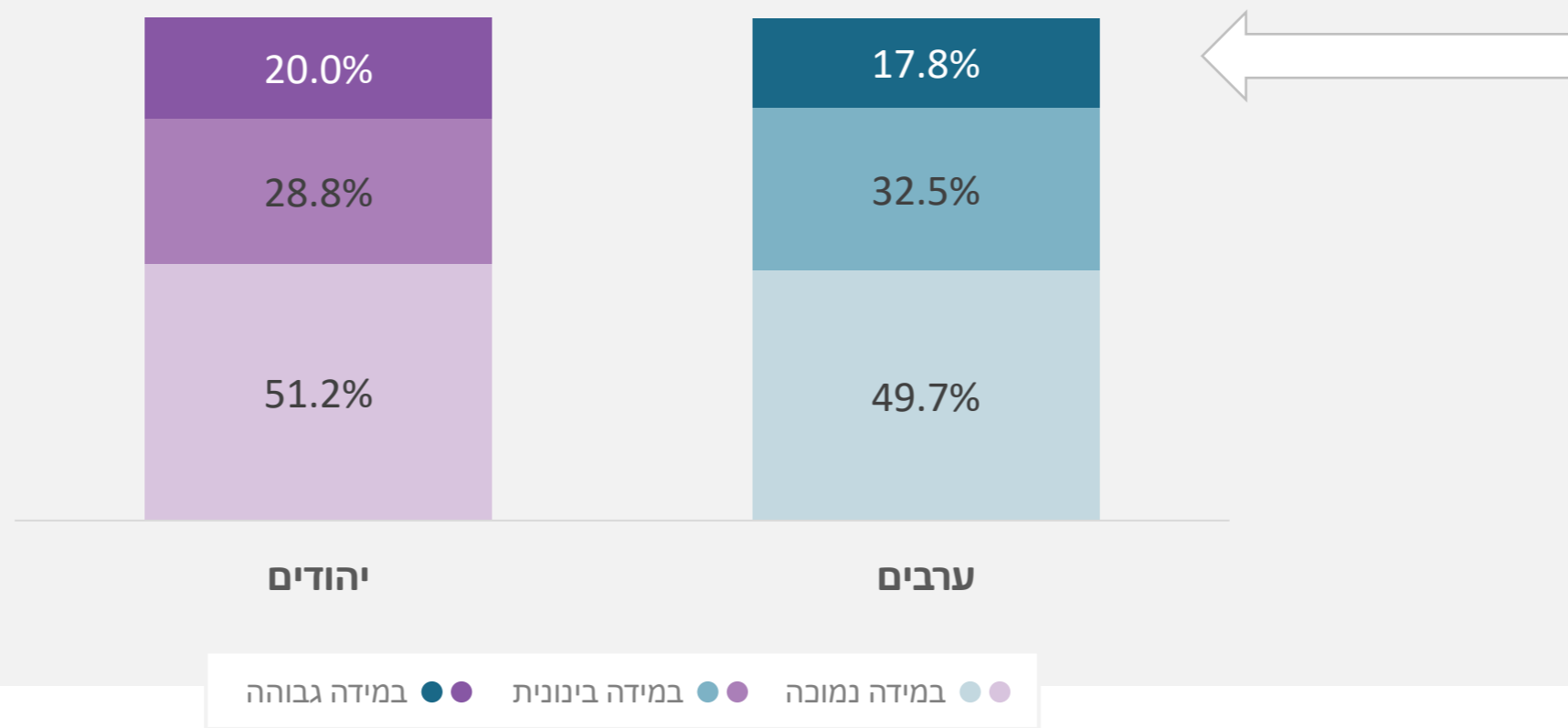

פילוח מדגם לפני הפעלת משקולות

סטודנטים וסטודנטיות ערבים ויהודים עדיין מפחדים זה מזה במידה דומה, כ 20% מהם מפחדים במידה גבוהה זה מזה

لا يزال الطلاب والطالبات العرب واليهود يخافون من بعضهم البعض بدرجة
مماثلة، حوالي 20% منهم يخافون من بعضهم البعض بدرجة عالية

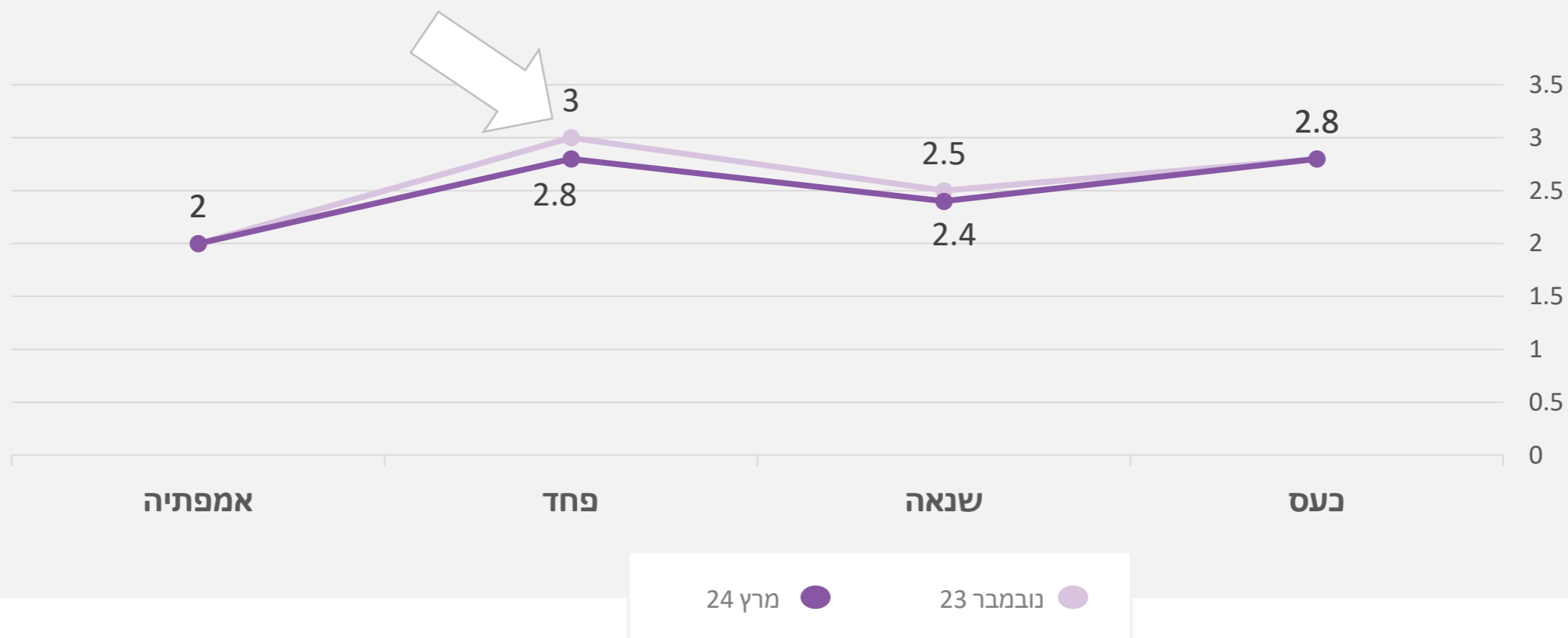
באיזו מידה את מרגישה כל אחד מהרגשות הבאים כלפי סטודנטים וסטודנטיות יהודים/ערבים (קב החוץ).
סולם: (1- כלל לא, 6 במידה רבה) מקובץ לפי 1-2 נמוך, 3-4 בינוני, 5-6 גבוה

ישנה ירידה קטנה, אך מובהקת, במהלך סמסטר א'

ברמת הפחד של סטודנטים וסטודנטיות יהודים מסטודנטים וסטודנטיות ערבים

هناك انخفاض صغير، لكن ذو دلالة احصائية، خلال الفصل الأول في مستوى خوف الطلاب والطالبات اليهود من الطلاب والطالبات العرب

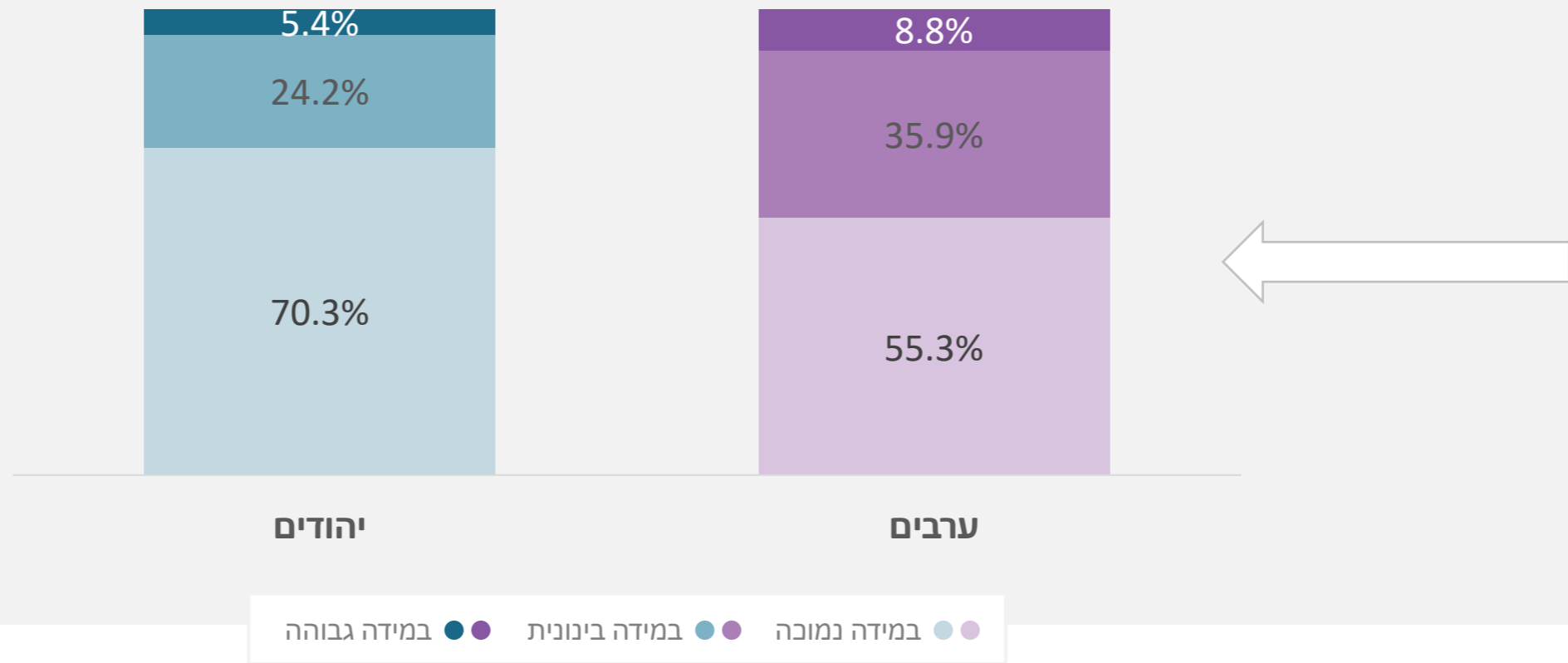

באיזו מידה את מרגישה כל אחד מהרגשות הבאים כלפי סטודנטים וסטודנטיות יהודים/ערבים (קב החוץ).
סולם: (1- כלל לא, 6 במידה רבה).

71% מהסטודנטים והסטודנטיות היהודים חשים אמפתיה במידה נמוכה כלפי סטודנטים וסטודנטיות ערבים (ללא שינוי), לעומת 55% מהסטודנטים והסטודנטיות הערבים (ירידה באמפתיה)

71% من الطالبات والطلاب اليهود يشعرون بالتعاطف بنسبة منخفضة تجاه الطالبات والطلاب العرب (بلا
تغيير) مقابل 55% من الطلاب والطالبات العرب (انخفاض في التعاطف)

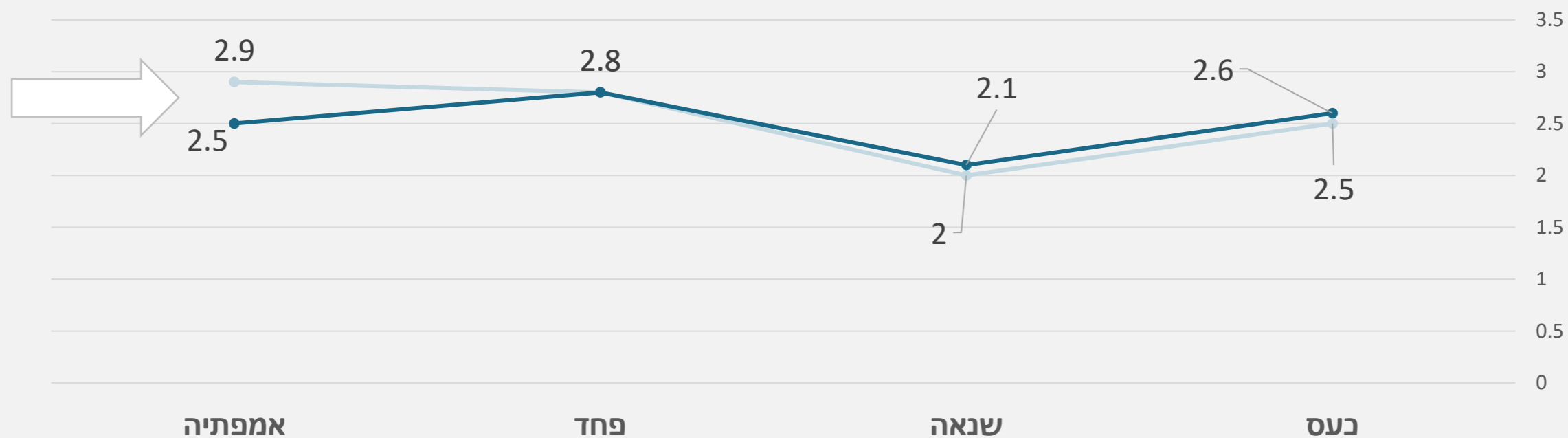

באיזו מידה את מרגישה כל אחד מהרגשות הבאים כלפי סטודנטים וסטודנטיות יהודים/ערבים (קב החוץ).
סולם: (1- כלל לא, 6 במידה רבה) מקובץ לפי 1-2 נמוך, 3-4 בינוני, 5-6 גבוה; מדגם לאחר הפעלת משקולות- ערבים: 188, יהודים: 858

ישנה ירידה מובהקת במהלך סמסטר א' ברמת האמפתיה של סטודנטים וסטודנטיות ערבים כלפי סטודנטים וסטודנטיות יהודים

هناك انخفاض واضح خلال الفصل الأول في مستوى تعاطف الطلاب والطالبات العرب تجاه
الطلاب والطالبات اليهود

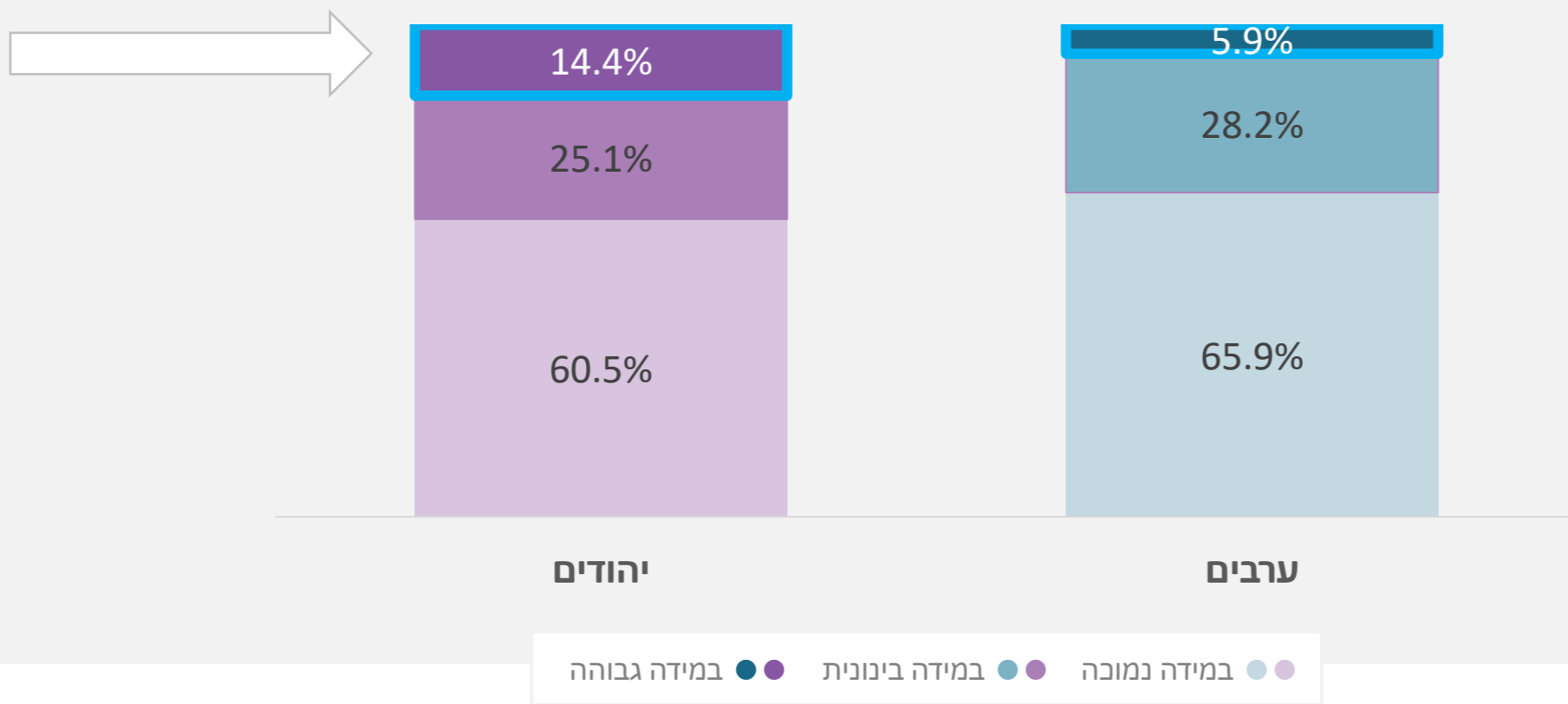
● נובמבר 23 ● מרץ 24

באיזו מידה את מרגישה כל אחד מהרגשות הבאים כלפי סטודנטים וסטודנטיות יהודים/ערבים (קב החוץ).
סולם: (1- כלל לא, 6 במידה רבה).

הסטודנטים והסטודנטיות היהודים עדיין חשים יותר שנאה כלפי סטודנטים וסטודנטיות ערבים

لا يزال الطلاب والطالبات اليهود يشعرون بكراهية أكبر تجاه الطالبات والطلاب العرب

באיזו מידה את מרגישה כל אחד מהרגשות הבאים כלפי סטודנטים וסטודנטיות יהודים/ערבים (קב החוץ).
סולם: (1- כלל לא, 6 במידה רבה) מקובץ לפי 1-2 נמוך, 3-4 בינוני, 5-6 גבוה

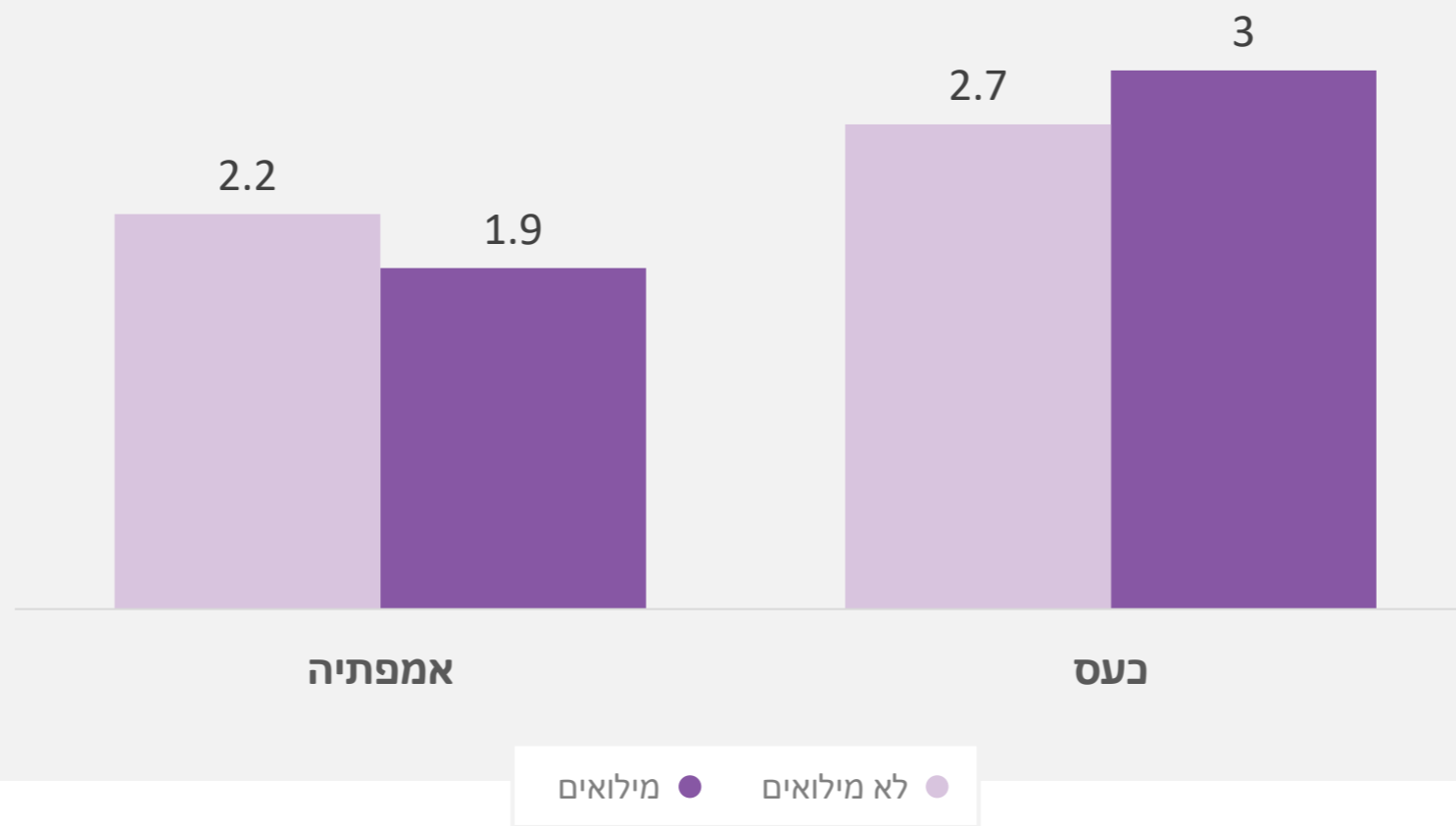

בקרב סטודנטים וסטודנטיות יהודים ששירתו או משרתים במילואים במהלך המלחמה,

יש יותר כעס ופחות אמפתיה כלפי סטודנטים וסטודנטיות ערבים

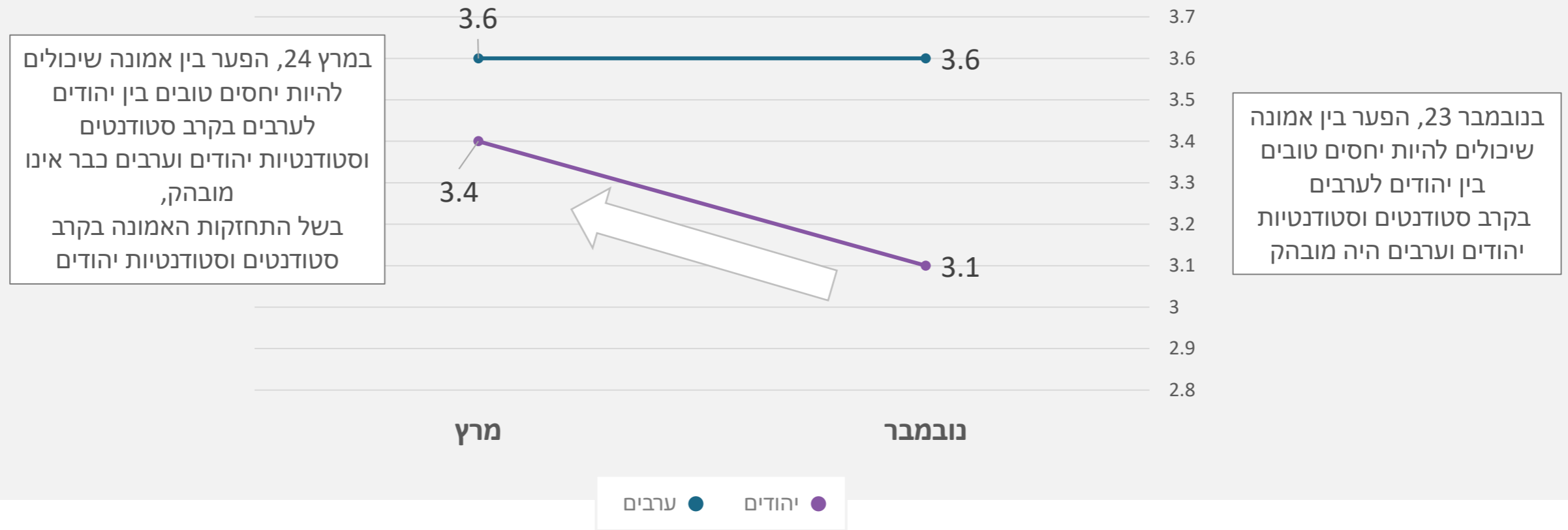
في أوساط الطلاب والطالبات اليهود الذين خدموا أو يخدمون في الاحتياط خلال الحرب هناك غضب أكثر وتعاطف أقل تجاه الطالبات والطلاب العرب

באיזו מידה את מרגישה כל אחד מהרגשות הבאים כלפי סטודנטים וסטודנטיות יהודים/ערבים (קב החוץ),
סולם: (1- כלל לא, 6 במידה רבה); האם שירתת במילואים מאז תחילת המלחמה (כן/לא)

בסוף סמסטר א' סטודנטים וסטודנטיות יהודים מאמינים יותר שיכולים להיות יחסים טובים בין סטודנטיות וסטודנטים יהודים וערבים בישראל, ובכך מתקרבים לרמת האמונה של הסטודנטים והסטודנטיות הערבים

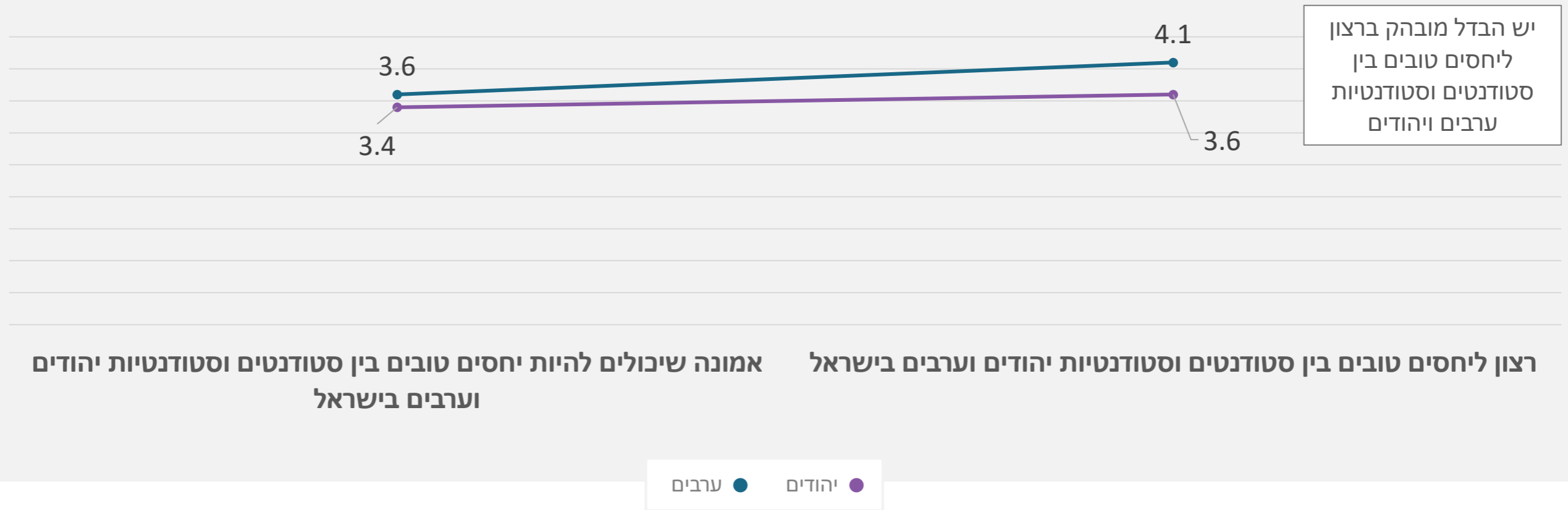
في نهاية الفصل الأول، الطلاب والطالبات اليهود يؤمنون أكثر أنه يمكن أن تسود علاقات أفضل بين الطالبات والطلاب اليهود والعرب في إسرائيل، وهكذا يقترب هؤلاء من نسبة من يؤمنون بالأمر في أوساط الطالبات والطلاب العرب

באיזו מידה את מחזיקה בעמדות הבאות: אמונה שיכולים להיות יחסים טובים בין סטודנטיות וסטודנטים יהודים וערבים בישראל
סולם: (1- כלל לא, 6 במידה רבה).

סטודנטים וסטודנטיות יהודים וערבים רוצים יחסים טובים בין סטודנטיות וסטודנטים יהודים וערבים בישראל, יותר משמאמינים שיכולים להיות יחסים טובים בין סטודנטיות וסטודנטים יהודים וערבים בישראל

الطالبات والطلاب اليهود والعرب يريدون علاقات أفضل بين الطالبات والطلاب اليهود والعرب في إسرائيل
بأكثر مما هم يعتقدون أنه يمكن أن تسود علاقات جيدة بين الطالبات والطلاب اليهود والعرب في إسرائيل

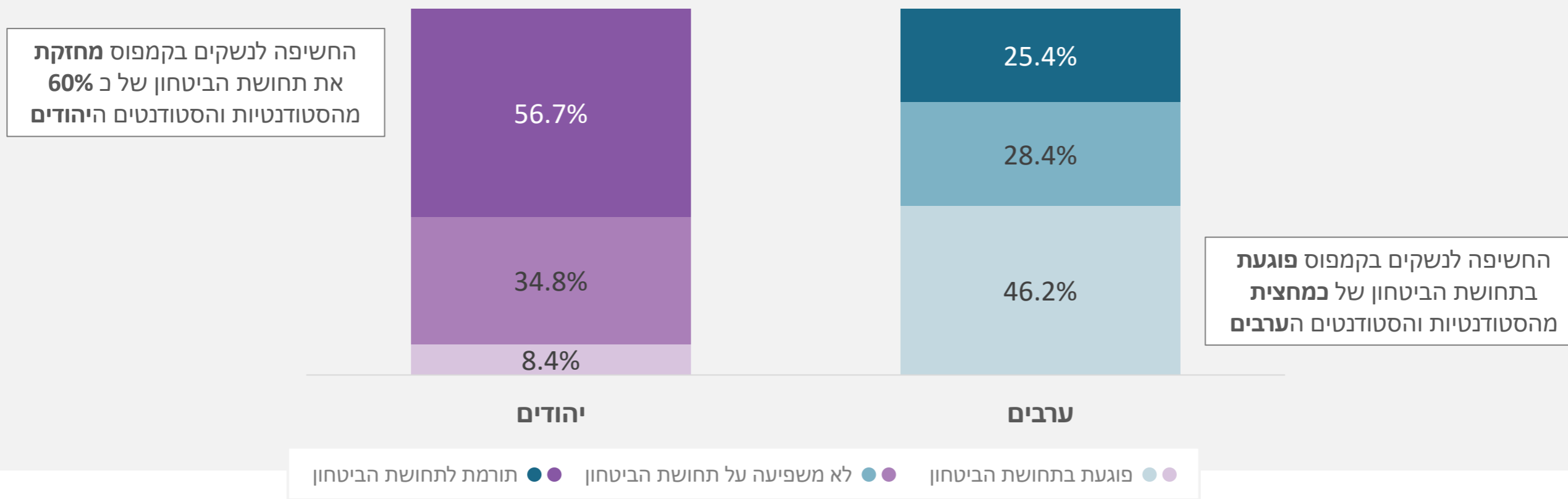

באיזו מידה את מחזיקה בעמדות הבאות: רצון ליחסים טובים בין סטודנטיות וסטודנטים יהודים וערבים בישראל; אמונה שיכולים להיות יחסים טובים בין סטודנטיות וסטודנטים יהודים וערבים בישראל; סולם: (1- כלל לא, 6 במידה רבה).

החשיפה לנשקים בקמפוס פוגעת בתחושת הביטחון של סטודנטים וסטודנטיות ערבים ותורמת לתחושת הביטחון של סטודנטים וסטודנטיות יהודים

الانكشاف على السلاح في الحرم الجامعي يضر بمشاعر الأمان لدى الطالبات والطلاب العرب، ويعزز الشعور بالأمان لدى الطالبات والطلاب اليهود

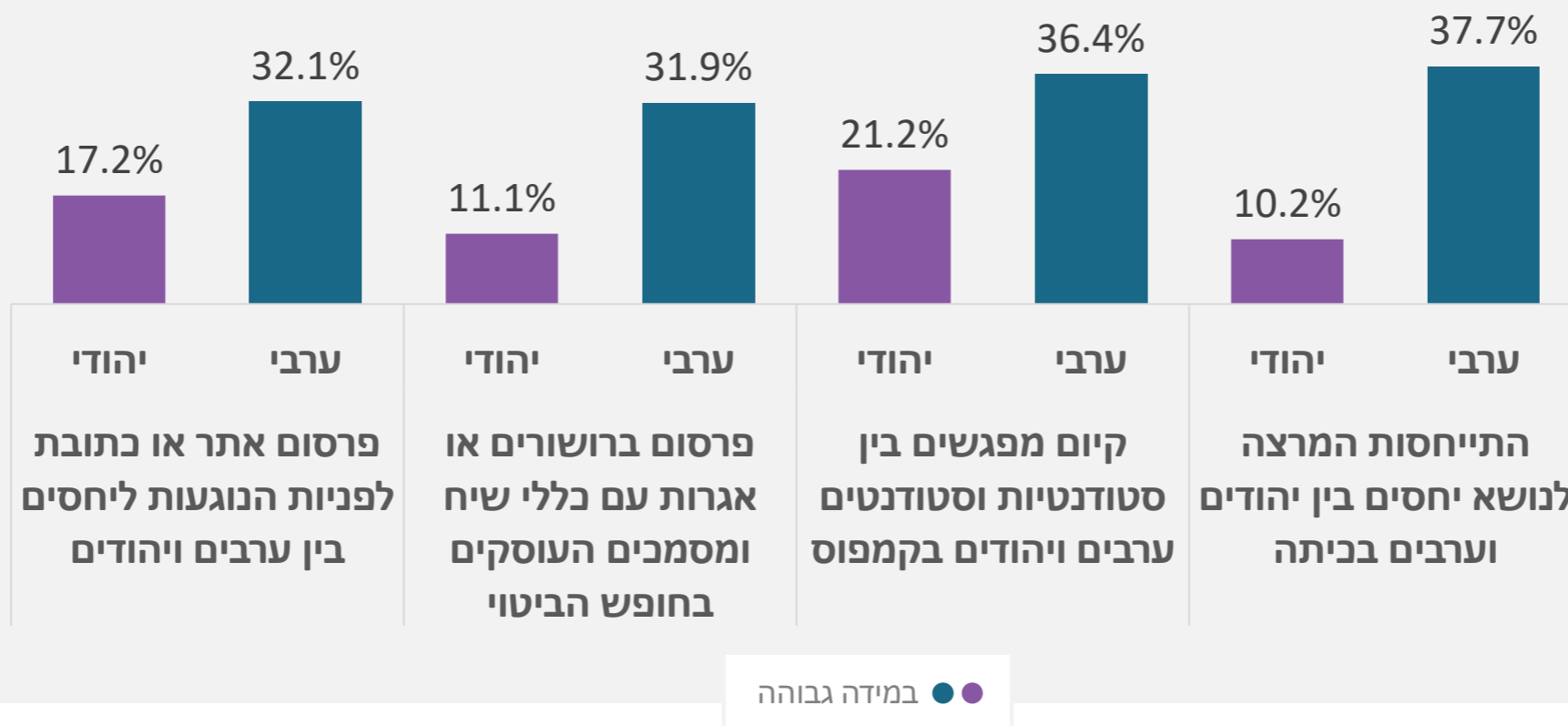
כיצד משפיעה נוכחות נשקים על תחושת הביטחון שלך בקמפוס? סולם: 2- עד 2, 2- מחלישה את תחושת הביטחון במידה רבה, 0 לא משפיעה על תחושת הביטחון, 2 מגבירה את תחושת הביטחון במידה רבה; מקובץ לפי 1--2- פוגעת, 0 לא משפיעה, 1-2 תורמת

סטודנטים וסטודנטיות ערבים מאמינים במידה רבה שהתווית נורמות מכילות מצד המוסד האקדמי

תשפר את היחסים בין סטודנטיות וסטודנטים יהודים וערבים בקמפוס

يؤمن الطلاب والطالبات العرب إلى حد كبير بأن وضع معايير تضمن الاحتواء من جانب المؤسسة الأكاديمية سيحسن العلاقات بين الطالبات والطلاب العرب واليهود في الحرم الجامعي

כשליש מהסטודנטים והסטודנטיות הערבים מאמינים בהתערבות המוסד במידה רבה, לעומת עשירית עד חמישית מהסטודנטים והסטודנטיות היהודים

בימים אלו, מוסדות אקדמיים משתמשים בכלים שונים כדי לשפר את היחסים בין ערבים ליהודים בקמפוס. אנא סמני עבור כל כלי, עד כמה כלי זה יכול לשפר את היחסים בין סטודנטיות וסטודנטים יהודים וערבים בקמפוס; סולם: (1- כלל לא, 6 במידה רבה), מקובץ לפי 1-2 נמוך, 3-4 בינוני, 5-6 גבוה

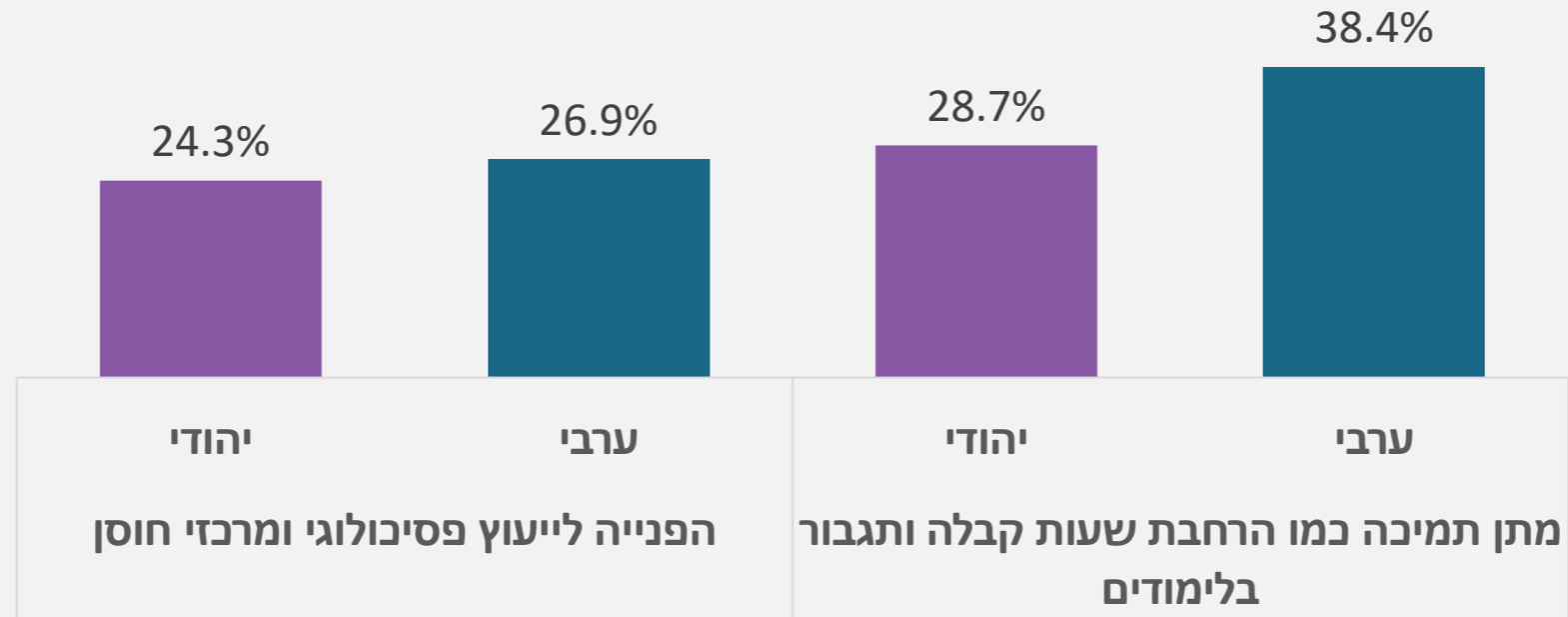

מענים פרטניים: סטודנטים וסטודנטיות ערבים מאמינים יותר בתמיכה בלימודים ככלי לשיפור יחסים, סטודנטיות וסטודנטים יהודים וערבים מאמינים בתמיכה פסיכולוגית במידה דומה

חلول فردية: يؤمن الطلاب والطالبات العرب أكثر بدعم الدراسة كأداة لتحسين العلاقات، ويؤمن الطلاب والطالبات اليهود والعرب بالدعم النفسي بصورة متساوية

מעל לשני שליש

מהסטודנטים והסטודנטיות היהודים והערבים מאמינים במידה רבה ובינונית במענים פרטניים ככלי לשיפור יחסים

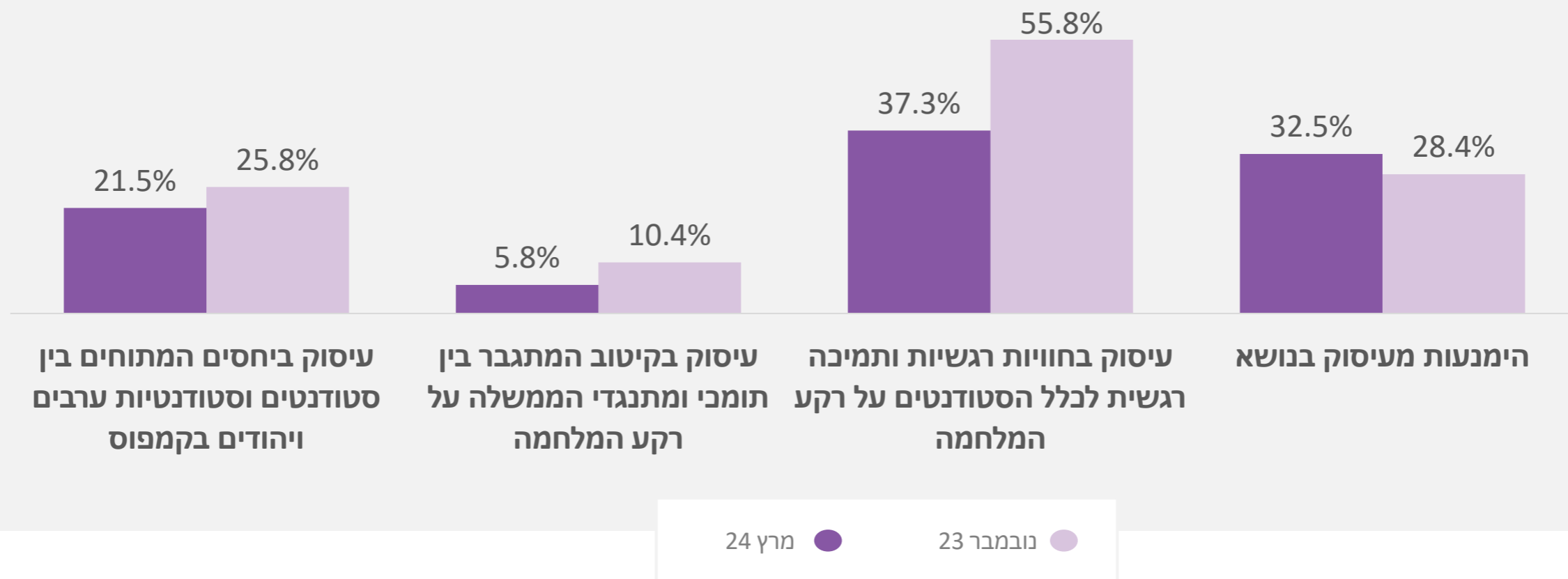
● במידה גבוהה ●

בימים אלו, מוסדות אקדמיים משתמשים בכלים שונים כדי לשפר את היחסים בין ערבים ליהודים בקמפוס. אנא סמני עבור כל כלי, עד כמה כלי זה יכול לשפר את היחסים בין סטודנטיות וסטודנטים יהודים וערבים בקמפוס; סולם: (1- כלל לא, 6 במידה רבה), מקובץ לפי 1-2 נמוך, 3-4 בינוני, 5-6 גבוה

בסוף סמסטר א', סטודנטים וסטודנטיות יהודים פחות זקוקים לתמיכה רגשית ממרצים ומרצות, ופחות רוצים שיעסקו ביחסים המתוחים בין הקבוצות ובקיטוב המתגבר

في نهاية الفصل الأول، الطلاب والطالبات اليهود يحتاجون دعماً عاطفياً أقل من المحاضرين والمحاضرات، وهم يرغبون أقل في أن ينشغلوا بالعلاقات المتوترة بين الفئات، وكذلك بالاستقطاب المتزايد

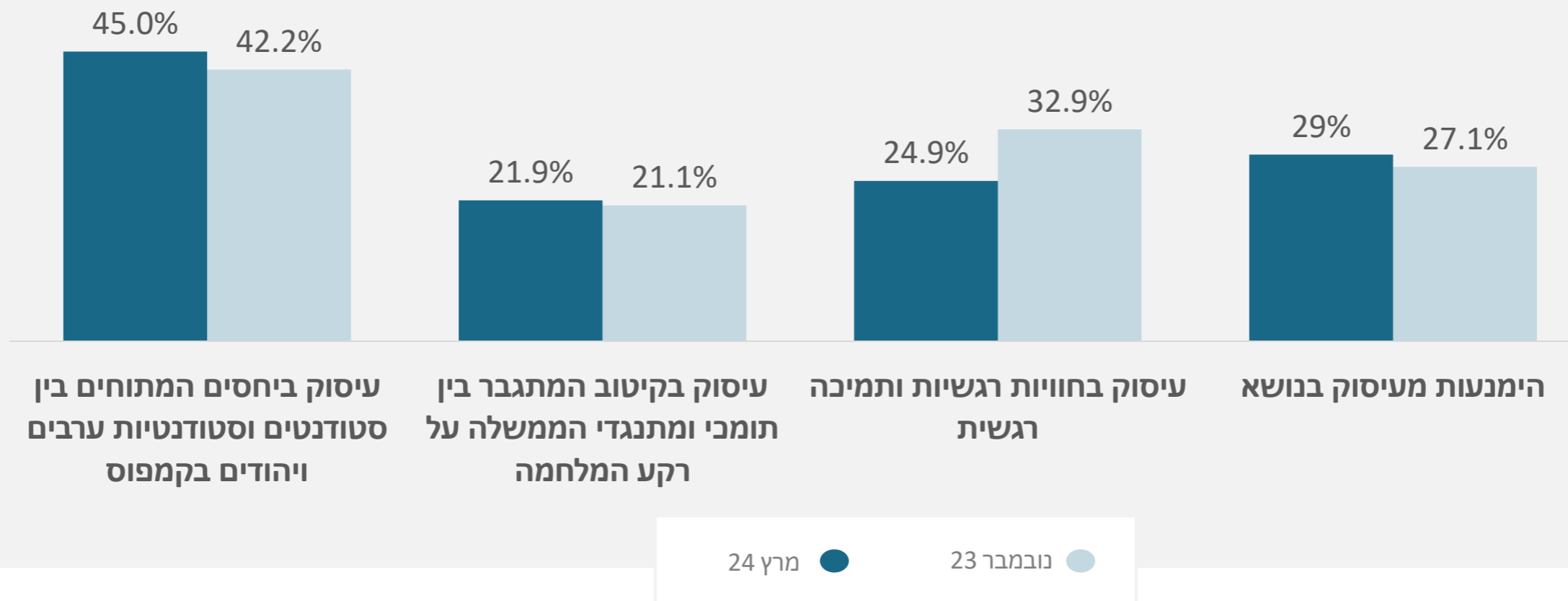

כיצד לדעתך מרצות ומרצים במוסד שבו את לומדת צריכים להתייחס בכיתה למלחמה; בחירה של כן או לא

בסוף סמסטר א', אין הבדל בציפיות סטודנטים וסטודנטיות ערבים ממרצים ומרצות

في نهاية الفصل الأول، لا فرق بين توقعات الطلاب والطالبات العرب من المحاضرين والمحاضرات

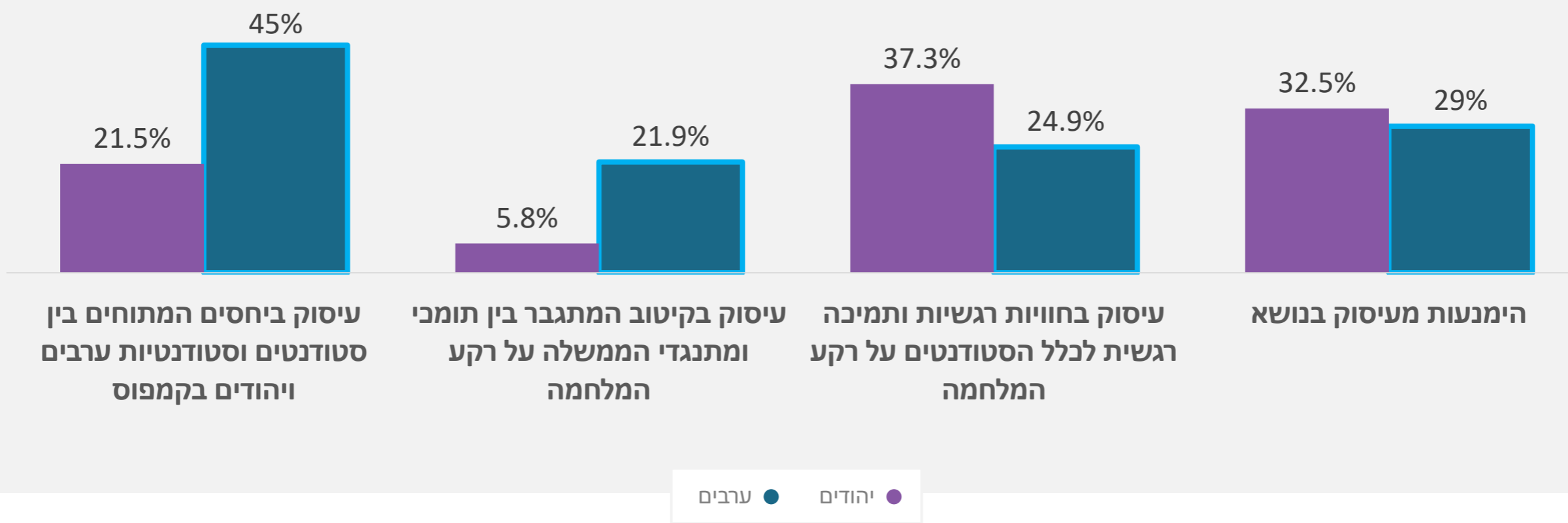
כיצד לדעתך מרצות ומרצים במוסד שבו את לומדת צריכים להתייחס בכיתה למלחמה; בחירה של כן או לא

בסוף סמסטר א' סטודנטים וסטודנטיות ערבים מצפים שמרצים ומרצות יעסקו ביחסים המתוחים בין הקבוצות ובקיטוב המתגבר, לעומת סטודנטים וסטודנטיות יהודים

في نهاية الفصل الأول، الطلاب والطالبات العرب يتوقعون بأن يهتم المحاضرون والمحاضرات بالعلاقات المتوترة بين المجموعات، وبالاستقطاب المتزايد، مقارنة بالطالبات والطلاب اليهود

כיצד לדעתך מרצות ומרצים במוסד שבו את לומדת צריכים להתייחס בכיתה למלחמה; בחירה של כן או לא

אופי ותדירות המפגש בסמסטר א' במהלך המלחמה מנבא נכונות לקרבה עם קבוצת החוץ

طبيعة ووتيرة اللقاء في الفصل الأول خلال الحرب تشير إلى استعداد للتقارب مع المجموعة الخارجية

**ככל שתדירות המפגש
השלילי פוחתת**

**ככל שתדירות המפגש
הנייטרלי עולה**

**ככל שתדירות
המפגש החיובי עולה**

עולה הנכונות לקרבה חברתית עם קבוצת החוץ

מגדר הוא מנבא שלילי, 0 = גבר; 1 = אישה. נשים נוטות פחות לקרבה חברתית.

בסמסטר א', באיזו תדירות היה לך מפגש חיובי עם ערבים/ יהודים בקמפוס? (לדוגמה: שיחה נעימה, שת"פ בלימודים/עבודה, עזרה אחד לשני, להתארח אצל מישהו או לאכול במסעדה וכד'); בסמסטר א', באיזו תדירות היה לך מפגש שלילי עם ערבים/ יהודים בקמפוס? (לדוגמה: שיחה לא נעימה, אמירה פוגענית, ויכוח או אלימות פיזית וכד'); בסמסטר א', באיזו תדירות היה לך מפגש נייטרלי עם ערבים/ יהודים בקמפוס? (לדוגמה: להסתובב במקום ציבורי שיש יהודים/ערבים וכד'); ללמוד עם סטודנטיות וסטודנטים יהודים/ערבים באותו קורס או תוכנית לימודים, להשתתף בפעילות חברתית משותפת לסטודנטיות וסטודנטים יהודים וערבים, לעבוד עם סטודנטיות וסטודנטים יהודים/ערבים באותה קבוצת למידה, לגור במעונות עם סטודנטיות וסטודנטים יהודים/ערבים; להיות ידיד/חבר של סטודנטיות וסטודנטים יהודים/ערבים

אופי המפגש בסמסטר א' במהלך המלחמה מנבא רגשות שליליים כלפי קבוצת החוץ

طبيعة اللقاء خلال الفصل الأول أثناء الحرب تشير إلى مشاعر سلبية تجاه المجموعة الخارجية

**וככל שתדירות המפגש
החיובי פוחתת**

**ככל שתדירות
המפגש השלילי עולה**

מתחזקים הרגשות השליליים כלפי קבוצת החוץ

מגדר הוא מנבא חיובי, 0 = גבר; 1 = אישה. נשים בעלות רגשות שליליים חזקים יותר.

בסמסטר א', באיזו תדירות היה לך מפגש חיובי עם ערבים/ יהודים בקמפוס? (לדוגמה: שיחה נעימה, שת"פ בלימודים/עבודה, עזרה אחד לשני, להתארח אצל מישהו או לאכול במסעדה וכד'); בסמסטר א', באיזו תדירות היה לך מפגש שלילי עם ערבים/ יהודים בקמפוס? (לדוגמה: שיחה לא נעימה, אמירה פוגענית, ויכוח או אלימות פיזית וכד'); בסמסטר א', באיזו תדירות היה לך מפגש ניטרלי עם ערבים/ יהודים בקמפוס? (לדוגמה: להסתובב במקום ציבורי שיש יהודים/ערבים וכד'); רגשות שליליים: כעס, שנאה ופחד

לסיכום

- אין שינוי גדול ברגשות אבל בקרב סטודנטים וסטודנטיות יהודים, התחזקה האמונה שיכולים להיות יחסים טובים בין יהודים לערבים גם בזמן מלחמה וכעת רמת האמונה דומה לסטודנטים וסטודנטיות ערבים.
- אופי ותדירות המפגש בעלי השפעה מכרעת על היחסים בין יהודים לערבים בקמפוס. מפגש חיובי, מחזק. מגע שלילי, פוגע. ואפילו מפגש נייטרלי, משפיע לטובה.
- בעוד שסטודנטים וסטודנטיות יהודים לא מעוניינים "לדבר על זה", סטודנטים וסטודנטיות ערבים זקוקים לזה!

